

Anbefalt praksis for forarbeid på stålglattet betonggulv

1 Innhold og formål

Disse retningslinjene viser hvorledes man skal bearbeide stålglattet betongunderlag før beleggarbeid, og de retter seg mot profesjonelle utøvere av faget.

For detaljerte krav til materialer og metoder, vises det til produsentenes anvisninger.

Hensikten med retningslinjene er å påpeke forhold som har betydning for oppnåelse av et best mulig underlag for senere beleggarbeid.

2 Hva er stålglattet betong?

Fersk betong som er overflatebearbeidet manuelt med stålbrett eller med glattemaskin med stillbare stålvinger.

Formålet er å oppnå en glatt og hard overflate uten porer og støv.

3 Et krevende underlag for gulvbelegg

Stålglattede betonggulv gir et veldig tett underlag som kan skape heftproblemer for påfølgende beleggarbeid.

Selv om det under stålglatting kan oppstå varierende grad av "tetthet", kan slike underlag føre til **pløser** eller **buler** på gulvbelegget etter legging. Det skyldes at fukt fra limet blir igjen i limsjiktet, og limet blir klisset med liten eller ingen klebeevne.

Stålglattede betonggulv kan dessuten ha urenheter i form av løse partikler, støv, sementhud, rester av parafiner eller andre tilsetningsstoffer fra herdemembraner som kan virke heftnedbrytende.

I tillegg kan fett, oljer og andre forurensinger i underlaget gi både dårlig heft og **misfarging** på gulvbelegget.

Sammendrag

- Stålglattet betonggulv er et svært krevende underlag for beleggarbeid.
- Man bør unngå å stålglatte betonggulv dersom det skal legges belegg oppå.
- Hovedregel er at stålglattet betonggulv alltid skal blastres/freses og deretter primes og sparkles eller avrettes for å oppnå et fuktabsorberende lag med god heft.

Stålglatting av betonggulv

Pløser og buler på gulvbelegg

4 Kontroll og vurdering av stålglattet underlaget

Kontroller underlaget i forhold til eventuelle synlige urenheter i form av løse partikler, støv, sementhud og forurensninger av fett og olje som kan redusere vedheften. Før beleggarbeid må overflaten være ren og fri for dette.

Når det gjelder eventuelle rester av parafiner eller andre tilsetningsstoffer fra herdemembraner, hvis det er benyttet, avklar dette med oppdragsgiver.

Ved bruk av herdemembraner i betongen skal oppdragsgiver dokumentere dette ovenfor gulvleggeren. Se NS-EN 13670: 2009+NA:2010.

Misfarging på gulvbelegg

5 Anbefalt praksis – Konklusjon

For å sikre god vedheft på stålglattet betonggulv anbefales følgende:

- Underlaget skal blastres eller freses for å fjerne den øvre sement huden slik at tilslagskornene kommer tydelig fram.
- Etter dette forarbeidet skal underlaget primes og sparkles eller avrettes.
- Unntaksvis kan blastring og fresing sløyfes. Det forutsettes da at den stålglatte overflaten er sterk, bærekraftig, fri for urenheter, sementhud og rester av heftnedbrytende herdemembraner. Men underlaget må likevel primes og sparkles eller avrettes. I slike tilfeller må sparkel- og avrettingslaget ha en tykkelse på minimum 2 mm for å danne et fuktabsorberende lag med god heft.

Vær oppmerksom på at du oppfyller de angitte toleransekravene under blastrings- eller fresearbeidet. Det skal være dokumentert at prøving og kontroll er gjennomført i et spesifikt omfang. Målinger skal være dokumentert med datert og signert måleprotokoll. Se NS 3420 del T om sliping og fresing og NS 3420 del 1: Fellesbestemmelser.

I henhold til NS-EN 13670: 2009 + NA:2010 gjelder følgende:

Herdemembraner er ikke tillatt på støpeskjøter, på overflater som skal behandles, eller på overflater der det skal limes andre materialer på flaten, med mindre herdemembranen fjernes helt før det påfølgende arbeidet, eller det er dokumentert at herdemembranen ikke har noen skadelig virkninger på de påfølgende arbeider.

Blastring av stålglattet betonggulv

6 Dokumentasjon

Under forarbeidet på stålglattet betonggulv skal gulvleggeren ha tilgjengelige tegninger og beskrivelser, brukerveiledninger til utstyret, verneutstyr, sjekklister for egenkontroll, verktøy for måling av toleranser og målprotokoll.

Ved overlevering skal oppdragsgiver få utlevert:

- Dokumentasjon på egenkontroll
- Dokumentasjon på utført kontroll av toleranser

7 Referanser

Denne anvisningen er utarbeidet i samarbeid med Ardex AS, Casco Schönox Norway AS, Gerflor Scandinavia AS, Løkken AS, Polyflor Nordic, Tarkett AS og Maler- og byggtapetsermestrenes Landsforbund i regi av IRIS–Fagråd for overflatebehandling – bygg.

I henhold til NS 3420 del T er:

Toleransekrav til sliping og fresing er tatt ut av standarden og overlatt til beskrivende å bestemme.

I henhold til NS 3420 del 1-

Fellesbestemmelser:

Skal oppfyllelse av de spesifiserte toleransekrav etter sliping og fresing kontrolleres og dokumenteres før etterfølgende arbeidsoperasjon igangsettes.

Toleransekrav til ferdige gulvoverflater i NS 3420 del 1:

Normalkrav til toleranser for gulv

Type toleranse	Dekke
	Gulv
Retning	RB
Planhet	PB

Retningstoleranser for gulv i RB

Type retnings-toleranse	Målelengde meter	RB
Helning/loddavvik Parallellitet, vinkel- /hjørneavvik, retning i horisontalplanet	-	7,5 mm
	2,0 – 5,0	1, 5 ‰
	< 2,0	3 mm

Planhetstoleranser for gulv i PB

Type planhets-toleranse	Målelengde meter	PB
Lokal planhet (svanker og bulninger)	2,0	± 3 mm
	1,0	± 2 mm
	0,25	± 1 mm
Total planhet	Hele delproduktet	± 10 mm
Sprang	-	1 mm